KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2023/1616,

annettu 3 päivänä toukokuuta 2023,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/23 täydentämisestä niiden teknisten sääntelystandardien osalta, joissa täsmennetään olosuhteet, joissa henkilön katsotaan olevan riippumaton kriisinratkaisuviranomaisesta ja keskusvastapuolesta, keskusvastapuolen varojen ja velkojen arvon arviointimenetelmä, arvostusten pitäminen erillään, menetelmä, jolla lasketaan tilapäisiin arvostuksiin sisällytettävä puskuri lisätappioiden varalta sekä menetelmät, joilla suoritetaan arvostus periaatteen, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan, soveltamiseksi

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon keskusvastapuolten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä asetusten (EU) N:o 1095/2010, (EU) N:o 648/2012, (EU) N:o 600/2014, (EU) N:o 806/2014 ja (EU) 2015/2365 sekä direktiivien 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2007/36/EY, 2014/59/EU ja (EU) 2017/1132 muuttamisesta 16 päivänä joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/23 ([1]), erityisesti sen 25 artiklan 6 kohdan kolmannen alakohdan, 26 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan ja 61 artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklan 1 kohdassa ja 61 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että kyseisen asetuksen 24 ja 61 artiklassa tarkoitetun arvostuksen suorittavan henkilön, jäljempänä 'arvioija', on oltava riippumaton viranomaisista ja arvostuksen kohteena olevasta keskusvastapuolesta. Näin ollen olisi sovellettava yhdenmukaisia sääntöjä, kun määritetään, missä olosuhteissa henkilön katsotaan olevan riippumaton asianomaisista viranomaisista, myös kriisinratkaisuviranomaisesta, asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi. Näihin sääntöihin olisi sisällyttävä vaatimuksia, joilla varmistetaan, ettei kyseisellä henkilöllä ole olennaista etuyhteyttä tai eturistiriitaa kriisinratkaisuviranomaiseen tai keskusvastapuolen nähden, vaatimuksia, jotka koskevat kyseisen henkilön pätevyyttä, kokemusta, taitoja, tietoja ja resursseja sekä hänen kykyään suorittaa arvostus tehokkaasti tukeutumatta aiheettomasti asianomaiseen viranomaiseen tai keskusvastapuoleen, sekä vaatimuksia, jotka koskevat henkilön erottamista rakenteellisesti sekä asianomaisista viranomaisista että keskusvastapuolesta.

(2) Esimerkiksi oman työn tarkastamisen, oman edun, asianajon, läheisyyden, luottamuksen tai painostuksen muodostamien uhkien välttämiseksi on varmistettava, että arvioijalla ei ole olennaista etuyhteyttä tai eturistiriitaa mihinkään asianomaiseen viranomaiseen, kuten kriisinratkaisuviranomaiseen, tai keskusvastapuoleen nähden, mukaan lukien sen ylin johto, määräysvaltaa käyttävät osakkeenomistajat ja konserniyhteisöt. Arvioijaa ei myöskään pitäisi katsoa riippumattomaksi, jos sillä on olennainen etuyhteys tai eturistiriita sellaiseen merkittävään määritysosapuoleen, asiakkaaseen tai velkojaan nähden, johon kriisinratkaisutoimi vaikuttaisi olennaisesti tai joka on ollut merkittävänä osasyynä keskusvastapuolen kriisinratkaisuun johtaneeseen tilanteeseen. Myös henkilökohtaiset suhteet voivat muodostaa olennaisen etuyhteyden. Kriisinratkaisuviranomaisen olisi näin ollen arvioitava, onko olemassa olennaisia etuyhteyksiä tai eturistiriitoja.

(3) Jotta kriisinratkaisuviranomainen voisi arvioida, onko olennaisia etuyhteyksiä tai eturistiriitoja olemassa, arvioijan olisi ilmoitettava kriisinratkaisuviranomaiselle kaikista todellisista tai mahdollisista eduista, joita voidaan arvioijan näkemyksen mukaan pitää olennaisina kyseisen viranomaisen arvioinnissa, ja toimitettava kaikki tiedot, joita kriisinratkaisuviranomainen voi kohtuudella pyytää. Nimittämisensä jälkeen arvioijan olisi sovellettava voimassa

([1]) EUVL L 22, 22.1.2021, s. 1.

olevien eettisten sääntöjen ja ammatillisten normien mukaisia periaatteita ja menettelyjä havaitakseen todellisia tai mahdollisia etuja, jotka kyseisen arvioijan näkemyksen mukaan voivat muodostaa olennaisen etuyhteyden tai eturistiriidan. Kriisinratkaisuviranomaiselle olisi ilmoitettava välittömästi havaituista todellisista tai mahdollisista eduista, ja sen olisi harkittava, muodostavatko ne olennaisen edun, jolloin arvioijan nimitys olisi mitätöitävä ja tilalle olisi nimitettävä uusi arvioija.

(4) Rakenteellista erottamista koskevat järjestelyt ovat suojatoimia, joilla lievennetään eturistiriitariskejä. Näin ollen tällaisten suojatoimien olemassaolo olisi otettava huomioon mahdollisen arvioijan arvioinnissa. Kun kyseessä on oikeushenkilö, riippumattomuutta olisi arvioitava suhteessa koko yhtiöön tai henkilöyhtiöön ottaen kuitenkin huomioon mahdollinen rakenteellinen erottaminen ja muut mahdolliset tehtävien erillään pitoon tarkoitetut järjestelyt arvostukseen mahdollisesti osallistuvien ja muiden henkilöstön jäsenten välillä. Jos nämä uhat ovat sovellettuihin suojatoimiin verrattuina niin merkittäviä, että arvioijaksi hakevan yhtiön tai henkilöyhtiön riippumattomuus vaarantuu, kyseistä yhtiötä tai henkilöyhtiötä ei pitäisi säilyttää riippumattomana arvioijana.

(5) Jotta vältetään oman työn tarkastamisesta aiheutuvat riippumattomuuteen kohdistuvat uhat, sellaista lakisääteistä tilintarkastajaa, joka on suorittanut keskusvastapuolen tarkastuksen kyseiselle tilintarkastajalle tehtävää arvioijan kelpoisuusarviointia edeltävänä vuonna, ei pitäisi missään olosuhteissa katsoa riippumattomaksi. Myös muut tarkastus- ja arvonmäärityspalvelut, joita kyseiselle keskusvastapuolelle on tarjottu vuosina, jotka välittömästi edeltävät päivää, jona riippumattomuus on määrä arvioida, olisi katsottava olennaiseksi etuyhteydeksi tai eturistiriidaksi.

(6) Arvioijan riippumattomuutta voidaan lujittaa asettamalla edellytyksiä, joilla varmistetaan riippumattoman arvioijan asiantuntemuksen ja resurssien riittävyys. Sen vuoksi on varmistettava, että riippumattomalla arvioijalla on tarvittava pätevyys, kokemus, taidot, tiedot ja asiantuntemus kaikilla asiaankuuluvilla osa-alueilla, joita ovat erityisesti keskusvastapuolen määrittämien rahoitusvälineiden arvostukset, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 ([2]) nojalla sovellettavat keskusvastapuolia koskevissa vaatimuksissa, voimassa olevat keskusvastapuolten elvytyssuunnitelmat ja -säännöstöt sekä asetuksen (EU) 2021/23 nojalla sovellettavat kriisinratkaisuvälineet.

(7) Jotta arvioija voi toteuttaa arvostuksen tehokkaasti, olisi myös varmistettava, että arvioijalla tai arvioijan saatavilla on riittävät henkilö- ja tekniset resurssit arvostuksen suorittamiseksi.

(8) Jotta voidaan varmistaa arvioijan riippumattomuus ja välttää perusteeton puuttuminen arvioijan tehtävien hoitoon, arvioijan olisi voitava suorittaa arvostus tehokkaasti turvautumatta aiheettomasti mihinkään asianomaiseen viranomaiseen, kriisinratkaisuviranomainen mukaan luettuna, tai keskusvastapuoleen. Arvostuksen suorittamisen tueksi tarvittavien ohjeiden tai neuvonnan antamista, esimerkiksi kun on kyse unionin lainsäädännön nojalla kriisinratkaisun arvostustarkoituksiin osoitetuista menetelmistä, ei kuitenkaan olisi pidettävä aiheettomana turvautumisena, jos tällaisten ohjeiden tai tällaisen neuvonnan katsotaan olevan tarpeen arvostuksen suorittamisen tukemiseksi. Avun tarjoamista, esimerkiksi kun keskusvastapuoli tarjoaa avuksi järjestelmiä, tilinpäätöksiä, sääntelyn edellyttämiä katsauksia, markkinatietoja, muita asiakirjoja tai muuta apua arvioijalle, ei myöskään pitäisi estää, jos kriisinratkaisuviranomainen arvioi, että sen katsotaan olevan tarpeen arvostuksen suorittamisen tukemiseksi. Ohjeiden, neuvonnan tai muuntyyppisen tuen antamisesta olisi sovittava tapauskohtaisesti tai tapausryhmittäin noudattaen kulloinkin mahdollisesti käytössä olevia menettelyjä.

(9) Riippumattomuus voi vaarantua, jos arvostuksen suorittaa henkilö, joka on minkä tahansa asianomaisen viranomaisen, kriisinratkaisuviranomainen mukaan luettuna, tai keskusvastapuolen palveluksessa tai sidoksissa niihin; riippumattomuus voi vaarantua siitäkin huolimatta, että oikeushenkilössä on otettu käyttöön täysi rakenteellinen erottaminen. Sen vuoksi on tarpeen varmistaa, ettei arvioija ole minkään asianomaisen viranomaisen, kriisinratkaisuviranomainen mukaan luettuna, eikä keskusvastapuolen palveluksessa tai niiden toimeksisaaja eikä kuulu samaan konserniin kuin keskusvastapuoli.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

(10) Sen varmistamiseksi, että riittävä määrä henkilöitä, jotka voivat toimia arvioijina kriisinratkaisuprosessin alkaessa, on helposti saatavilla, kriisinratkaisuviranomaisen olisi pidettävä yllä alustavaa luetteloa mahdollisista arvioijista ja tarkistettava sitä säännöllisesti.

(11) Asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa erotetaan toisistaan kaksi keskusvastapuolten kriisinratkaisuprosessin aikana tehtävää arvostusta: ensimmäinen arvostus, jossa arvioidaan, täyttyvätkö kriisinratkaisun edellytykset, ja toinen arvostus, joka muodostaa perustan kriisinratkaisuviranomaisen päätökselle soveltaa yhtä tai useampaa kriisinratkaisuvälinettä. Ensimmäistä arvostusta varten on aiheellista varmistaa, että kriisinratkaisun edellytysten täyttymistä määritettäessä keskusvastapuolen varat ja velat arvostetaan oikeudenmukaisesti, varovaisesti ja realistisesti. Toisessa arvostuksessa, jonka tarkoituksena on tuottaa tietoja kriisinratkaisutoimien perusteeksi, on tärkeää varmistaa, että keskusvastapuolen varojen ja velkojen arvostus perustuu oikeudenmukaisiin, varovaisiin ja realistisiin oletuksiin.

(12) Jotta asetuksessa (EU) 2021/23 säädetyt arvostukset vastaisivat tarkasti keskusvastapuolen tilannetta ja vallitsevia markkinaolosuhteita, ne olisi suoritettava mahdollisimman lähellä kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtaa.

(13) Jotta asetuksessa (EU) 2021/23 säädetyt arvostukset voidaan toteuttaa tehokkaasti ja tuloksellisesti, arvioijan olisi saatava käyttöönsä kaikki tarvittavat tiedot ja asiantuntemus, kuten keskusvastapuolen sisäinen kirjanpito, järjestelmät ja mallit. Arvioijan olisi myös hyödynnettävä keskusvastapuolen henkilöstön, johdon ja tilintarkastajien suoraan toimittamia sekä tarvittaessa julkisesti saatavilla olevia tietoja markkinarakenteesta.

(14) Koska sopimusperusteisilla konserninsisäisillä tukijärjestelyillä voidaan antaa kriisinratkaisun kohteena olevalle keskusvastapuolelle lisärahoitustukea ja ne saattavat vaikuttaa kriisinratkaisustrategiaan, arvioijan olisi otettava huomioon tällaisten sopimusten vaikutus, mikäli keskusvastapuoli kuuluu konserniin ja on todennäköistä, että tällaisia järjestelyjä otetaan käyttöön. Arvioijan olisi otettava huomioon muut konsernin sisäiset viralliset tai epäviralliset tukijärjestelyt, jos on todennäköistä, että ne säilyvät voimassa vaikeassa rahoitustilanteessa tai kriisinratkaisussa. Vastaavasti arvioijan olisi harkittava huolellisesti, onko olemassa riski, että keskusvastapuolen rahoitusvaroja voitaisiin käyttää muiden konserniyhteisöjen tappioiden kattamiseen, koska tämä voisi edelleen vähentää keskusvastapuolen varojen arvoa.

(15) Koska yhteentoimivuusjärjestelyt johtavat keskinäisiin taloudellisiin riippuvuussuhteisiin, jotka voivat vaikuttaa arvostukseen, jos keskusvastapuoli on tehnyt yhteentoimivuusjärjestelyjä muiden unionin keskusvastapuolten kanssa, arvioijan olisi otettava huomioon kaikki yhteentoimivuusjärjestelyyn liittyvät sopimusjärjestelyt, myös silloin, kun tällaisen yhteyden muodostavan sopimuksen irtisanominen voi heikentää keskusvastapuolen likviditeettiä.

(16) Koska arvostusprosessin tavoitteena on tukea kriisinratkaisuviranomaisen ennen kriisinratkaisun aloittamista tekemiä päätöksiä ja sen suorittamaa kriisinratkaisustrategian täytäntöönpanoa, arvioijan olisi raportoitava kriisinratkaisuviranomaiselle. Sen vuoksi arvioijan olisi esitettävä yhteenveto arvostuksen oletuksista, menetelmistä ja tuloksista kriisinratkaisuviranomaiselle annettavassa kertomuksessa. Kertomuksen olisi sisällettävä kaikki tiedot, joiden katsotaan olevan merkityksellisiä kriisinratkaisuviranomaisen avustamiseksi.

(17) Oikeudenmukaisen, varovaisen ja realistisen arvostuksen varmistamiseksi arvioijan olisi arvioitava kaikkien niiden kriisinratkaisutoimien, jotka kriisinratkaisuviranomainen todennäköisesti hyväksyy, vaikutus arvostukseen ja tarvittaessa kuultava kriisinratkaisuviranomaista näiden toimien huomioon ottamiseksi. Arvioijan olisi lisäksi voitava kuulla kriisinratkaisuviranomaista, jotta se voisi yksilöidä harkittavina olevat erilaiset kriisinratkaisutoimet. Arvioijan olisi tarvittaessa voitava esittää erillisiä arvostuksia, jotka kuvaavat riittävän monien erilaisten kriisinratkaisutoimien vaikutusta.

(18) Samoista syistä arvostusten, joiden tarkoituksena on antaa toimivaltaiselle viranomaiselle tai kriisinratkaisuviranomaiselle tietoa kriisinratkaisun edellytysten täyttymisestä, olisi oltava tilinpäätöksiin ja vakavaraisuuteen sovellettavan sääntelykehyksen mukaisia. Arvioijan olisi kuitenkin voitava poiketa keskusvastapuolen johdon tekemistä oletuksista, joiden perusteella tilinpäätökset laaditaan, jos poikkeaminen on tilinpäätöksiin ja vakavaraisuuteen sovellettavan sääntelykehyksen mukaista.

(19) On aiheellista laatia säännöt, joilla huolehditaan siitä, että kriisinratkaisutoimien valintaa varten suoritettava arvostus on oikeudenmukainen, varovainen ja realistinen, jotta voidaan varmistaa, että kaikki tappiot otetaan kokonaisuudessaan huomioon kriisinratkaisuvälineitä sovellettaessa. Tarkoituksenmukaisimmasta mittaamisperusteesta on tehtävä päätös sen mukaan, mitä erityisiä kriisinratkaisutoimia kriisinratkaisuviranomainen on harkinnut.

(20) Arvostuksissa, jotka toimivat kriisinratkaisutoimien valinnan ja suunnittelun perusteena, olisi arvioitava keskusvastapuolen taloudellista arvoa sen kirjanpitoarvon sijasta. Kyseisissä arvostuksissa olisi tarkasteltava niiden kassavirtojen nykyarvoa, joita keskusvastapuoli voi kohtuudella odottaa, vaikka tämä edellyttää tilinpäätöksiin ja vakavaraisuuteen sovellettavasta sääntelykehyksestä poikkeamista. Tällaisissa arvostuksissa olisi otettava huomioon, että kassavirtoja voi syntyä siitä, että varat ovat edelleen hallussa, mutta samalla olisi otettava huomioon kriisinratkaisun mahdolliset vaikutukset tuleviin kassavirtoihin. Vaihtoehtoisesti jos keskusvastapuolella ei ole kykyä pitää omaisuuseriä hallussaan tai niistä luopumista pidetään tarpeellisena tai aiheellisena kriisinratkaisutavoitteiden saavuttamiseksi, arvostuksessa olisi otettava huomioon, että nämä kassavirrat voivat mahdollisesti aiheutua luopumisesta omaisuuseristä, veloista tai liiketoiminta-alueista arvioituna määritellyllä luovutusjaksolla.

(21) Luovutusarvoa olisi yleisesti pidettävä sellaista todettavissa olevaa markkinahintaa vastaavana, joka voidaan saada markkinoilla tietystä omaisuuserästä tai omaisuuserien ryhmästä ja jossa on voitu ottaa huomioon alennus, joka on asianmukainen siirrettävien omaisuuserien määrän perusteella. Arvioijan olisi kuitenkin voitava tarvittaessa ja ottaen huomioon toimet, joihin kriisinratkaisukehyksen mukaan on ryhdyttävä, määrittää luovutusarvo soveltamalla todettavissa olevaan markkinahintaan alennusta, joka johtuu siitä, että kyseinen myynti joudutaan mahdollisesti suorittamaan nopeutetusti. Jollei omaisuuserillä ole likvidejä markkinoita, luovutusarvo olisi määritettävä viittaamalla havainnoitavissa oleviin hintoihin markkinoilla, joilla käydään kauppaa samankaltaisilla omaisuuserillä, tai mallilaskelmiin, joissa käytetään todettavissa olevia markkinaparametreja, tarvittaessa ottaen huomioon epälikvidisyydestä johtuva alennus. Jos harkitaan yritysten liiketoiminnan myyntiä tai keskusvastapuolen käyttöä omaisuudenhoitoyhtiönä, olisi voitava ottaa huomioon franchisearvoa koskevat kohtuulliset odotukset luovutusarvoa määritettäessä.

(22) Jotta voidaan varmistaa, että asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklan 5 kohdassa edellytetty laskelma sen kohtelun arvioinnista, joka kunkin osakkeenomistajien ja velkojien luokan olisi ennakoitu saavan, jos laitos tai yhteisö olisi likvidoitu tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä, ja saman asetuksen 61 artiklan mukainen kriisinratkaisun jälkeinen arvostus ovat keskenään johdonmukaiset, on tärkeää, että arvioija tapauksen mukaan käyttää jälkimmäistä arvostusta varten vahvistettuja perusteita.

(23) Asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklassa tarkoitetun tilapäisen arvostuksen, joka toimii perustana, kun tehdään päätös asianmukaisen kriisinratkaisutoimen toteuttamisesta, on sisällettävä puskuri, jonka tarkoituksena on arvioida lisätappioiden määrä. Kyseisen puskurin olisi perustuttava oikeudenmukaisiin, varovaisiin ja realistisiin arvioihin lisätappioista. Arvostusraportissa olisi selitettävä ja perusteltava kattavasti puskurin laskentaa tukevat päätökset ja oletukset.

(24) Puskuri ei saisi vääristää kriisinratkaisuviranomaisen tekemää arviointia muun muassa siitä, täyttyvätkö asetuksen (EU) 2021/23 22 artiklassa säädetyt kriisinratkaisun edellytykset, eikä kriisinratkaisuviranomaisen tekemää tietoon perustuvaa päätöstä toteutettavista asianmukaisista kriisinratkaisutoimista.

(25) Asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklassa säädetyt edellytykset täyttävän arvioijan on suoritettava kyseisen asetuksen 61 artiklan mukainen arvostus mahdollisimman pian kriisinratkaisutoimen tai -toimien toteuttamisen jälkeen, vaikka sen loppuun saattaminen saattaa kestää jonkin aikaa. Arvostuksen olisi perustuttava siitä ajankohdasta käytettävissä oleviin tietoihin, jolloin päätös keskusvastapuolen kriisinratkaisun toteuttamisesta tehtiin, jotta voidaan riittävällä tavalla ottaa huomioon kyseisen ajankohdan erityisolosuhteet, kuten markkinoiden epävakaa tilanne. Kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohdan jälkeen saatuja tietoja olisi käytettävä ainoastaan, jos niiden olisi kohtuudella pitänyt olla tiedossa kyseisenä ajankohtana.

(26) Kattavan ja luotettavan arvostuksen varmistamiseksi arvioijalla olisi oltava pääsy kaikkiin asianmukaisiin oikeudellisiin asiakirjoihin, mukaan lukien luettelo kaikista yksilöitävissä olevista varoista, vaateista, ehdollisista varoista ja yhteisöön kohdistuvista ehdollisista vaateista, jotka on luokiteltu sen mukaan, mikä niiden asema ensisijaisuusjärjestyksessä tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä olisi. Arvioijan olisi voitava tehdä järjestelyjä olosuhteiden edellyttämien neuvojen ja asiantuntemuksen hankkimiseksi asiantuntijoilta.

(27) Määrittääkseen kohtelun, jonka osakkeenomistajat, määritysosapuolet ja muut velkojat olisivat saaneet, jos keskusvastapuoli olisi likvidoitu tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä, arvioijan olisi arvioitava niiden odotettavissa olevien kassavirtojen diskontattu määrä, jotka kukin osakkeenomistaja, määritysosapuoli ja muu velkoja olisi saanut tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä sen jälkeen, kun sovellettavia sopimusvelvoitteita ja keskusvastapuolen toimintasääntöihin sisältyviä muita järjestelyjä olisi sovellettu kaikilta osin. Arvioijan olisi jätettävä huomiotta kaikki kriisinratkaisun kohteena olevalle keskusvastapuolelle annettu poikkeuksellinen julkinen rahoitustuki tai keskuspankin vakuuksia, erääntymisaikaa ja korkoa koskevin epätavallisin ehdoin antama maksuvalmiusapu.

(28) Arvioijan olisi otettava huomioon taloudellisesti järkevä arvio välittömistä jälleenhankintakustannuksista, joita määritysosapuolille aiheutuu tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Tällaisten kustannusten olisi katettava kustannukset, jotka aiheutuvat keskusvastapuolessa ennen maksukyvyttömyyttä avoimina olleiden transaktioiden korvaamisesta – mukaan lukien luotto-, likviditeetti- ja transaktiokustannukset –, toimintakustannukset, jotka liittyvät uusiin yhteyksiin eri vastapuolen kanssa, sekä näihin transaktioihin liittyvien uusia vakuuksia koskevien vaatimusten rahoittamisesta aiheutuvat olennaiset kustannukset.

(29) Tämän asetuksen säännökset liittyvät läheisesti toisiinsa, koska niissä käsitellään varojen ja velkojen arvostuksen olosuhteita ja menetelmiä keskusvastapuolen kriisinratkaisun yhteydessä. Jotta voidaan varmistaa, että nämä säännökset, joiden pitäisi tulla voimaan samaan aikaan, ovat linjassa keskenään, ja jotta voidaan helpottaa kriisinratkaisuprosessia, on tarpeen, että keskusvastapuolet, määritysosapuolet ja niiden asiakkaat, viranomaiset sekä markkinatoimijat, mukaan lukien sellaiset sijoittajat, jotka ovat unionin ulkopuolisissa valtioissa asuvia henkilöitä, saavat kattavan käsityksen velvollisuuksistaan ja oikeuksistaan keskitetysti. Sen vuoksi on aiheellista koota asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklan 6 kohdassa, 26 artiklan 4 kohdassa ja 61 artiklan 5 kohdassa edellytetyt tekniset sääntelystandardit yhteen asetukseen.

(30) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnokseen, jonka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on toimittanut komissiolle.

(31) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([3]) 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1. ’asianomaisella viranomaisella’

   a) asetuksen (EU) 2021/23 3 artiklan mukaisesti nimettyä kriisinratkaisuviranomaista;

   b) kriisinratkaisun kohteena olevan keskusvastapuolen toimivaltaista viranomaista, joka on nimetty asetuksen (EU) N:o 648/2012 22 artiklan mukaisesti;

   c) asetuksen (EU) 2021/23 4 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitetun kriisinratkaisukollegion jäseniä ja tarkkailijoita;

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

d) asetuksen (EU) N:o 648/2012 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kollegion jäseniä;

e) kriisinratkaisun kohteena olevan keskusvastapuolen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön toimivaltaista viranomaista;

f) talletussuojajärjestelmää, johon kriisinratkaisun kohteena oleva keskusvastapuoli kuuluu, jos tällainen keskusvastapuoli on myös saanut luvan harjoittaa luottolaitostoimintaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU ([4]) mukaisesti;

g) kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyistä vastaavaa elintä, jos keskusvastapuolella on lupa harjoittaa myös luottolaitostoimintaa direktiivin 2013/36/EU mukaisesti;

h) tapauksen mukaan sen konsernin kriisinratkaisuviranomaista, johon keskusvastapuoli kuuluu, ja minkä tahansa keskusvastapuolen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön kriisinratkaisuviranomaista;

i) asetuksen (EU) 2021/23 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti nimettyä toimivaltaista ministeriötä;

j) mitä tahansa muuta keskusvastapuolen kriisinratkaisuprosessiin osallistuvaa viranomaista;

2. 'arvioijalla' oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä, joka on nimitetty suorittamaan asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa, 26 artiklan 1 kohdassa ja 61 artiklassa tarkoitetut arvostukset;

3. 'käyvällä arvolla' hintaa, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirrosta markkinaosapuolten välillä tavanmukaisessa liiketoimessa, joka toteutuu arvostuspäivänä, sellaisena kuin se on määritelty sovellettavassa tilinpäätössäännöstössä;

4. 'pitoarvolla' sellaisten asianmukaisella korolla diskontattujen kassavirtojen nykyarvoa, jota keskusvastapuoli voi odottaa oikeudenmukaisiin, varovaisiin ja realistisiin oletuksiin perustuen, jos se pitää hallussaan tiettyjä varoja ja velkoja, ottaen huomioon asiakkaan tai vastapuolen toimintaan tai muihin arvostusparametreihin vaikuttavat tekijät kriisinratkaisun yhteydessä;

5. 'luovutusarvolla' 17 artiklan 5 kohdan mukaisesti laskettua arvoa;

6. 'franchisearvolla' kassavirtojen nettonykyarvoa, joka voi olla suurempi tai pienempi kuin arvostuspäivänä olemassa olevien varojen ja velkojen sopimusehdoista aiheutuva arvo, jonka voidaan kohtuudella odottaa seuraavan varojen ja velkojen tai liiketoiminnan ylläpidosta ja uudistamisesta ja joka sisältää mahdollisten liiketoimintamahdollisuuksien vaikutuksen, myös niiden, jotka johtuvat arvioijan arvioimista erilaisista kriisinratkaisutoimista;

7. 'pääoma-arvolla' siirrettyjen tai liikkeeseen laskettujen osakkeiden arvioitua markkinahintaa, joka saadaan soveltamalla yleisesti hyväksyttyjä arvostusmenetelmiä ja joka varojen tai liiketoiminnan luonteesta riippuen voi sisältää franchisearvon;

8. 'mittaamisperusteella' lähestymistapaa, jolla määritetään rahamäärät, joilla arvioija esittää varat tai velat;

9. 'kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohdalla' ajankohtaa, jona kriisinratkaisuviranomainen tekee päätöksen keskusvastapuoleen kohdistuvan kriisinratkaisutoimen toteuttamisesta asetuksen (EU) 2021/23 71 artiklan mukaisesti.

II LUKU

Arvioijien riippumattomuus

2 artikla

Riippumattomuuden osatekijät

1. Arvioijan katsotaan olevan riippumaton asianomaisesta viranomaisesta ja keskusvastapuolesta, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät arvioijan nimittämisajankohtana ja asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa, 26 artiklan 1 kohdassa ja 61 artiklassa tarkoitettujen keskusvastapuolen varojen ja velkojen arvostusten aikana:

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

a) arvioijalla ei ole tämän asetuksen 3 artiklassa tarkoitettua olennaista etuyhteyttä tai eturistiriitaa;

b) arvioijalla on tämän asetuksen 4 artiklassa edellytetty tarvittava pätevyys ja kokemus sekä tarvittavat taidot, tiedot ja resurssit, jotta se voi tehokkaasti suorittaa asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa, 26 artiklan 1 kohdassa ja 61 artiklassa tarkoitetut arvioinnit;

c) arvioija on asianomaisista viranomaisista sekä keskusvastapuolesta erillään oleva henkilö tämän asetuksen 5 artiklan mukaisesti.

2. Kriisinratkaisuviranomaisen on laadittava luettelo mahdollisista arvioijista, jotka täyttävät tässä artiklassa säädetyt vaatimukset. Luetteloa on tarkistettava säännöllisesti.

3 artikla

Olennaiset etuyhteydet tai eturistiriidat

1. Arvioijalla ei saa olla tosiasiallista tai mahdollista olennaista etuyhteyttä tai eturistiriitaa asianomaisiin viranomaisiin tai keskusvastapuoleen nähden.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa kriisinratkaisuviranomaisen on pidettävä tosiasiallista tai mahdollista etua olennaisena, jos se katsoo, että kyseinen etu todennäköisesti vaikuttaa tai ulkoiset sidosryhmät todennäköisesti mieltävät sen vaikuttavan arvioijan arvioon tämän suorittaessa asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa, 26 artiklan 1 kohdassa ja 61 artiklassa tarkoitettuja arvostuksia.

Ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon seuraavat seikat:

a) arvioijaksi hakevan henkilön keskusvastapuolelle tai asianomaiselle viranomaiselle aiemmin tai nykyisin tarjoamat palvelut;

b) arvioijaksi hakevan henkilön ja keskusvastapuolen tai asianomaisen viranomaisen väliset henkilökohtaiset ja taloudelliset suhteet.

3. Sovellettaessa 1 kohtaa kriisinratkaisuviranomaisen on pidettävä merkityksellisinä etuyhteyksiä tai eturistiriitoja, joita arvioijalla on seuraaviin osapuoliin nähden:

a) keskusvastapuolen ylin johto ja ylimmän hallintoelimen jäsenet sekä asetuksen (EU) 2021/23 2 artiklan 28 kohdassa tarkoitettuun keskusvastapuolen konserniin kuuluvat yhtiöt;

b) oikeushenkilöt tai luonnolliset henkilöt, joilla on määräysvalta tai merkittävä omistusosuus keskusvastapuolessa;

c) velkojat, joiden kriisinratkaisuviranomainen katsoo sen käytettävissä olevien tietojen perusteella olevan merkittäviä;

d) asetuksen (EU) 2021/23 2 artiklan 12 kohdassa määritellyt keskusvastapuolen määritysosapuolet, saman asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa määritellyt keskusvastapuolen asiakkaat ja saman asetuksen 2 artiklan 20 kohdassa määritellyt keskusvastapuolen epäsuorat asiakkaat;

e) asetuksen (EU) 2021/23 2 artiklan 21 kohdassa määritellyt yhteentoimivat keskusvastapuolet.

4. Kriisinratkaisuviranomaisen on katsottava, että arvioijalla on tosiasiallinen olennainen etuyhteys tai eturistiriita keskusvastapuoleen nähden, jos

a) arvioija on sitä päivää edeltävänä vuonna, jona arvioijan kelpoisuus arvioidaan, suorittanut keskusvastapuolen lakisääteisen tilintarkastuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY ([5]) mukaisesti;

b) arvioija on ollut keskusvastapuolen tai asianomaisen viranomaisen palveluksessa arvioijan riippumattomuuden arviointia edeltäneiden kolmen vuoden aikana.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

5. Arvioijaksi nimetyn henkilön on

a) sovellettava voimassa olevien eettisten sääntöjen ja ammatillisten normien mukaisia periaatteita ja menettelyjä havaitakseen todellisia tai mahdollisia etuyhteyksiä tai eturistiriitoja, joiden voidaan katsoa muodostavan olennaisen etuyhteyden tai eturistiriidan;

b) ilmoitettava kriisinratkaisuviranomaiselle viipymättä kaikista todellisista tai mahdollisista etuyhteyksistä tai eturistiriidoista keskusvastapuoleen nähden, joita voidaan arvioijan näkemyksen mukaan pitää olennaisina kyseisen viranomaisen arvioinnissa;

c) toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei kenelläkään henkilöstön jäsenellä tai muilla arvostuksen suorittamiseen osallistuvilla henkilöillä ole olennaista etuyhteyttä tai eturistiriitaa mihinkään asianomaiseen viranomaiseen tai keskusvastapuoleen nähden;

d) ilmoitettava kriisinratkaisuviranomaiselle kaikista olennaisista sijoituksista tai muista olennaisista taloudellisista eduista ja vahvistettava, että ne eivät ole ristiriidassa arvioijan aseman kanssa;

e) jos kyseinen henkilö on oikeushenkilö, esitettävä todisteet tehokkaasta rakenteellisesta erottamisesta tai muista järjestelyistä, jotka on otettu tai jotka on määrä ottaa käyttöön riippumattomuuteen kohdistuvien uhkien, kuten oman työn tarkastamisen, oman edun, asianajon, läheisyyden, luottamuksen tai painostuksen poistamiseksi, mukaan luettuina tehtävien erillään pitoon tarkoitetut järjestelyt arvostukseen osallistuvien henkilöstön jäsenten ja muiden henkilöstön jäsenten välillä;

f) jos kyseinen henkilö on lakisääteinen tilintarkastaja, varmistettava, että tilintarkastajaan sovelletaan asianmukaisesti sisäisiä sääntöjä mahdollisten eturistiriitojen hallitsemiseksi;

g) ilmoitettava kriisinratkaisuviranomaiselle nimittämisen kannalta merkityksellisistä toimistaan arvioijan riippumattomuuden arviointia edeltävien kolmen vuoden ajalta;

h) oltava pyytämättä tai ottamatta vastaan taloudellisia tai muita etuja asianomaisilta viranomaisilta tai keskusvastapuolelta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kohtuullisten palkkioiden ja kustannusten maksamista arvioijalle arvostuksen suorittamisen yhteydessä.

4 artikla

Pätevyys, kokemus, taidot, tiedot ja resurssit

1. Arvioijalla on oltava tarvittava pätevyys ja kokemus, tarvittavat taidot ja tiedot sekä riittävät henkilö- ja tekniset resurssit, jotta se voi suorittaa arvostuksen tehokkaasti ja arvioida sen riippumattomasti tukeutumatta aiheettomasti asianomaiseen viranomaiseen tai keskusvastapuoleen.

2. Arvioijan on oltava pätevä toimimaan direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa määriteltynä lakisääteisenä tilintarkastajana tai tilintarkastusyhteisönä.

3. Sovellettaessa 1 kohtaa arvioijan tehtävään harkittavan henkilön on esitettävä kirjallinen näyttö tai vahvistus siitä, että hänellä on tarvittava kokemus sekä tarvittavat taidot ja tiedot

a) rahoitusvälineistä tehtävistä arvostuksista, kaupankäynnin jälkeisistä arvostuksista ja erityisesti keskusvastapuolen määrittämien rahoitusvälineiden arvostuksista;

b) asetuksesta (EU) 2021/23 ja asetuksesta (EU) N:o 648/2012;

c) keskusvastapuolen elvytyssuunnitelmien ja säännöstöjen soveltamiseksi ja ymmärtämiseksi;

d) keskusvastapuolen kriisinratkaisusuunnitelman ja asetuksen (EU) 2021/23 mukaisten sovellettavien kriisinratkaisuvälineiden soveltamiseksi ja ymmärtämiseksi.

4. Arvioijan on kyettävä soveltamaan pätevyyttään ja kokemustaan riippumattomasti, eikä sen tarvitse pyytää tai ottaa vastaan ohjeita tai neuvoja asianomaiselta viranomaiselta tai keskusvastapuolelta.

5. Edellä oleva 4 kohta ei estä antamasta ohjeita, neuvoja, tiloja, teknisiä laitteita tai muuntyyppistä tukea, jos kriisinratkaisuviranomainen katsoo sen tarpeelliseksi ja jos se ei vaikuta arvioijan harkintaan tämän suorittaessa asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa tarkoitettua arvostusta.

5 artikla

Rakenteellinen erottaminen

1. Arvioijan on oltava asianomaisesta viranomaisesta tai keskusvastapuolesta oikeudellisesti, rakenteellisesti, toiminnallisesti ja tosiasiallisesti erillinen henkilö.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa sovelletaan seuraavia vaatimuksia:

a) kun kyseessä on luonnollinen henkilö, arvioija ei saa olla asianomaisen viranomaisen tai keskusvastapuolen työntekijä tai toimeksisaaja;

b) kun kyseessä on oikeushenkilö, arvioija ei saa kuulua samaan konserniin kuin keskusvastapuoli.

III LUKU

Menetelmä keskusvastapuolen varojen ja velkojen arvon arvioimiseksi ennen kriisinratkaisua ja sen jälkeen

1 jakso

Asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklan ja 26 artiklan 1 kohdan nojalla suoritettaviin arvostuksiin sovellettavat yleiset säännökset

6 artikla

Yleiset arviointiperusteet

1. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa ja 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja arvostuksia suorittaessaan otettava huomioon olosuhteet, jotka vaikuttavat keskusvastapuolen varojen ja velkojen odotettuihin kassavirtoihin sekä varoihin ja keskusvastapuolen määritysosapuolten kaatumisen tai jonkin muun kuin maksukyvyttömyystapahtuman vuoksi syntyneisiin velkoihin sovellettaviin diskonttokorkoihin.

Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on pyrittävä esittämään keskusvastapuolen taloudellinen asema oikeudenmukaisella tavalla ottaen huomioon yrityksen mahdollisuudet ja riskit.

2. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on esitettävä ja perusteltava arvostuksessa käytetyt keskeiset oletukset.

Jos arvostusta laadittaessa ilmenee merkittävä poikkeama oletuksista tai säännöistä, joita keskusvastapuolen johto on käyttänyt tilinpäätöstä laatiessaan ja lakisääteistä pääomaa ja pääomavaatimuksia laskiessaan, poikkeaman tueksi on esitettävä parhaat saatavilla olevat tiedot.

3. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on määritettävä soveltamalla piste-estimointia perusteltu edustavin arvionsa kyseessä olevan omaisuus- tai velkaerän tai niiden yhdistelmän arvosta.

Arvostuksen tulokset voidaan tarvittaessa esittää myös arvojen vaihteluvälien muodossa.

4. Tässä asetuksessa keskusvastapuolen yksittäisten varojen ja velkojen mittaamiseksi säädettyjä arviointiperusteita on sovellettava myös salkkujen, omaisuuseräryhmien, yhdistettyjen varojen ja velkojen, yritysten tai yhdeksi kokonaisuudeksi katsotun keskusvastapuolen mittaamiseen tilanteen vaatimalla tavalla.

5. Arvostuksessa on ilmoitettava velkojien jaottelu luokkiin sen mukaan, millä tasoilla velkojat ovat sovellettavan maksukyvyttömyyslainsäädännön mukaisessa saamisten ensisijaisuusjärjestyksessä, ja arvostukseen on sisällytettävä seuraavat arviot:

a) saamisten arvo kussakin luokassa sovellettavan maksukyvyttömyyslainsäädännön sekä tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan velkojien sopimusperusteisten oikeuksien mukaisesti;

b) tuotto, jonka kukin luokka saisi, jos keskusvastapuoli likvidoitaisiin tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä.

Laskiessaan a ja b alakohdan mukaisia arvioita arvioija voi noudattaa tämän asetuksen 22 artiklassa vahvistettua menetelmää.

6. Tarpeen mukaan ja jos ajoitus ja arvostuksen uskottavuus huomioon ottaen on mahdollista, kriisinratkaisuviranomainen voi pyytää useita arvostuksia. Siinä tapauksessa kriisinratkaisuviranomaisen on vahvistettava arvostusperusteet, joilla määritetään, miten näitä arvostuksia on käytettävä asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin.

7 artikla

Arvostuspäivä

Arvostuspäivän on oltava jokin seuraavista päivistä:

a) arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen määrittämä viitepäivä, joka edeltää mahdollisimman niukasti kriisinratkaisuviranomaisen tekemän sellaisen päätöksen odotettua tekopäivää, joka koskee kriisinratkaisutoimen toteuttamista keskusvastapuolen osalta asetuksen (EU) 2021/23 71 artiklan mukaisesti tai omistus- ja velkainstrumenttien tai muiden vakuudettomien velkojen alaskirjausta ja muuntamista koskevien kyseisen asetuksen 33 artiklassa säädettyjen valtuuksien käyttöä;

b) jos suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 2 kohdassa edellytetty lopullinen arvostus, kriisinratkaisupäätöksen päivä;

c) asetuksen (EU) 2021/23 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista johtuvien velkojen osalta päivä, jona kyseiset sopimukset puretaan.

8 artikla

Tietolähteet

Arvostuksen on perustuttava arvostuspäivänä saatavilla oleviin tietoihin, joita arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen pitää olennaisina. Keskusvastapuolen tilinpäätösten, arvostusraporttien, niihin liittyvien tilintarkastuskertomusten ja lakisääteisen raportoinnin, jotka koskevat mahdollisimman lähellä arvostuspäivää päättyvää kautta, lisäksi olennaisiin tietoihin voivat kuulua seuraavat:

a) keskusvastapuolen mahdollisimman lähellä arvostuspäivää laatimat päivitetyt tilinpäätökset ja lakisääteinen raportointi;

b) selitys keskusvastapuolen tilinpäätösten ja lakisääteisen raportoinnin laatimisessa käyttämistä säännöistä, keskeisistä menetelmistä, oletuksista ja harkintaan perustuvista ratkaisuista;

c) keskusvastapuolen asiakirjoissa olevat tiedot;

d) olennaiset markkinatiedot;

e) arvioijan tekemät päätelmät hallinnon ja tilintarkastajien kanssa käydyistä keskusteluista;

f) keskusvastapuolen rahoitustilanteen valvontaan liittyvät viranomaisarvioinnit, jos ne ovat saatavilla, mukaan lukien asetuksen (EU) 2021/23 18 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaisesti hankitut tiedot;

g) toimialan kattavat omaisuuserien laatua koskevat arvioinnit, jos ne ovat keskusvastapuolen varojen kannalta olennaisia, sekä stressitestin tulokset;

h) vertaisarvostukset, joita on tarvittaessa muokattu riittävässä määrin keskusvastapuolen erityisten olosuhteiden mukaan;

i) aiemmat tiedot, joita on tarvittaessa muokattu riittävässä määrin sellaisten tekijöiden poistamiseksi, jotka eivät ole enää merkityksellisiä, ja sellaisten tekijöiden lisäämiseksi, jotka eivät vaikuttaneet aiempiin tietoihin; tai

j) kehityssuuntauksia koskevat analyysit, joita on tarvittaessa muokattu riittävässä määrin keskusvastapuolen erityisten olosuhteiden mukaan.

9 artikla

Konsernijärjestelyjen vaikutus

1. Jos keskusosapuoli on osa konsernia, arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon voimassa olevien sopimusperusteisten konserninsisäisten tukijärjestelyjen vaikutukset varojen ja velkojen arvoon, jos olosuhteiden perusteella on todennäköistä, että nämä järjestelyt otetaan käyttöön.

2. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon muiden virallisten tai epävirallisten konserninsisäisten järjestelyjen vaikutus ainoastaan, jos olosuhteiden perusteella on todennäköistä, että nämä järjestelyt säilyvät voimassa konsernin vaikean rahoitustilanteen tai kriisinratkaisun yhteydessä.

3. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on määritettävä, ovatko konserniin kuuluvan keskusvastapuolen varat saatavilla muiden konserniyhteisöjen tappioiden kattamiseksi.

10 artikla

Yhteentoimivuusjärjestelyjen vaikutus

Jos keskusvastapuoli on tehnyt yhteentoimivuusjärjestelyjä asetuksen (EU) N:o 648/2012 54 artiklan mukaisesti, arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon tällaisten järjestelyjen mahdollinen vaikutus keskusvastapuolen varojen ja velkojen arvoon.

11 artikla

Arvostusraportti

Arvioija laatii kriisinratkaisuviranomaiselle arvostusraportin, jonka on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut tiedot, lukuun ottamatta kyseisen asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tilapäisiä arvostuksia koskevia tietoja;

b) asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut tiedot, lukuun ottamatta kyseisen asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tilapäisiä arvostuksia koskevia tietoja;

c) asetuksen (EU) 2021/23 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista johtuvien velkojen arvostus;

d) arvostuksen yhteenveto, joka sisältää selvityksen piste-estimointia soveltamalla määritetystä edustavimmasta arviosta, arvojen vaihteluväleistä ja arvostamisessa epävarmuutta aiheuttaneista seikoista;

e) selvitys arvioijan arvostusta varten käyttämistä keskeisistä menetelmistä ja oletuksista, selvitys siitä, miten herkkä arvostus on menetelmiin ja oletuksiin nähden, sekä mahdollisuuksien mukaan selvitys siitä, miten kyseiset menetelmät ja oletukset eroavat muihin olennaisiin arvostuksiin, myös mahdollisiin tilapäisiin kriisinratkaisuarvostuksiin, käytetyistä menetelmistä ja oletuksista;

f) mahdolliset lisätiedot, joista arvioijan näkemyksen mukaan olisi kriisinratkaisuviranomaiselle tai toimivaltaiselle viranomaiselle apua asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklan 1–3 kohdan sekä 26 artiklan 1–3 kohdan soveltamisessa.

2 jakso

Asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi suoritettavien arvostusten arvostusperusteet

12 artikla

Yleiset periaatteet

1. Asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkoitusta varten laadittujen arvostusten on perustuttava oikeudenmukaisiin, varovaisiin ja realistisiin oletuksiin, ja niillä on pyrittävä varmistamaan, että asianmukaisen skenaarion mukaiset tappiot otetaan kokonaisuudessaan huomioon.

Jos tällainen arvostus on saatavilla, se muodostaa perustan tapauksen mukaan toimivaltaisen viranomaisen tai kriisinratkaisuviranomaisen arvioinnille sen todetessa, että keskusvastapuoli on ”lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuu” asetuksen (EU) 2021/23 22 artiklan 1 kohdan a alakohdassa esitetyn mukaisesti.

Arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen voi kyseenalaistaa säännöt, oletukset, tiedot, menetelmät ja päätelmät, joihin keskusvastapuoli on perustanut tilinpäätösraportointia tai lakisääteisen pääoman ja pääomavaatimusten laskemista varten suorittamansa arvostukset, ja jättää ne huomiotta arvostuksessa sellaisten käytössä olevien valvontaa koskevien ohjeiden tai muiden yleisesti tunnustettujen lähteiden perusteella, joissa asetetaan erityyppisten varojen ja velkojen oikeudenmukaista ja realistista arvostamista edistäviä arviointiperusteita.

2. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on määritettävä asianmukaisimmat arvostusmenetelmät, jotka voivat tukeutua keskusvastapuolen sisäisiin malleihin, jos arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen katsoo sen asianmukaiseksi ottaen huomioon keskusvastapuolen riskienhallintakehyksen ja saatavilla olevan datan ja tietojen laadun.

3. Arvostusten on oltava tilinpäätöksiin ja vakavaraisuuteen sovellettavan sääntelykehyksen mukaisia.

13 artikla

Arvostuksessa erityisesti huomioitavat alat

Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on erityisesti keskityttävä aloihin, jotka ovat alttiita merkittävälle arvostuksen epävarmuudelle ja joilla on merkittävä vaikutus asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi suoritettavaan kokonaisarvostukseen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja aloja varten arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on toimitettava arvostuksen tulokset piste-estimointia soveltamalla määritettyjen edustavimpien arvioiden ja tarpeen mukaan arvojen vaihteluvälien muodossa, kuten 6 artiklan 3 kohdassa säädetään. Näihin aloihin sisältyvät seuraavat:

a) asetuksen (EU) 2021/23 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut sopimukset;

b) lainat, joista odotetut kassavirrat riippuvat vastapuolen kyvystä, halukkuudesta tai kannustimesta täyttää velvoitteensa;

c) haltuunotetut omaisuuserät, joista odotettuihin kassavirtoihin vaikuttaa sekä omaisuuserän käypä arvo sillä hetkellä, kun keskusosapuoli ottaa haltuun asiaan liittyvän vakuuden tai pantin, että kyseisen arvon odotettu kehitys haltuunoton jälkeen;

d) muut käypään arvoon arvostettavat instrumentit, kun kyseisen käyvän arvon määrittäminen markkinahintaan perustuvaa tai malliin perustuvaa arvostamista koskevien tilinpäätös- tai vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti ei ole enää sovellettavissa tai voimassa olosuhteet huomioon ottaen;

e) liikearvo ja aineeton omaisuus, jos arvonalentumistesti voi riippua subjektiivisesta arviosta liittyen esimerkiksi perustellusti odotettavissa olevaan kassavirtaan, diskonttokorkoihin ja kassavirtaa tuottavien yksiköiden yhteisarvoon;

f) oikeudelliset riita-asiat ja sääntelytoimet, joista riippuvien kassavirtojen määrään tai ajoitukseen voi vaikuttaa eriasteinen epävarmuus;

g) kohteet, joihin sisältyy eläkevaroja ja -velkoja sekä laskennallisia veroeriä.

14 artikla

Arvostukseen vaikuttavat tekijät

1. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon yleiset tekijät, jotka voivat vaikuttaa keskeisiin oletuksiin, joihin 13 artiklassa tarkoitettujen alojen varojen ja velkojen arvot perustuvat, mukaan luettuina seuraavat tekijät:

a) keskusvastapuoleen vaikuttavat talouden ja toimialan olosuhteet, myös maksukyvyttömyystapahtumat tai muut kuin maksukyvyttömyystapahtumat ja merkityksellinen markkinakehitys;

b) keskusvastapuolen liiketoimintamalli ja muutokset keskusvastapuolen strategiassa;

c) keskusvastapuolen omaisuuserien valintaperusteet;

d) olosuhteet ja käytännöt, jotka voivat johtaa maksuhäiriöihin;

e) pääomavaatimuksiin vaikuttavat olosuhteet;

f) keskusvastapuolen taloudellisen rakenteen vaikutus keskusvastapuolen valmiuteen säilyttää varoja ja sopimuksia odotetun hallussapitojakson ajan ja keskusvastapuolen kyky tuottaa ennustettavissa olevia kassavirtoja;

g) keskusvastapuolen toimintasäännöt ja tappioiden kohdentaminen;

h) yleiset tai keskusvastapuolikohtaiset likviditeettiä tai rahoitusta koskevat huolenaiheet.

2. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on selkeästi erotettava arvostuksen aikana määritellyt aineelliset toteutumattomat voitot siinä määrin kuin kyseisiä voittoja ei ole kirjattu arvostuksessa, ja hänen on toimitettava arvostusraportissa riittävät tiedot voittoihin johtaneista poikkeuksellisista olosuhteista.

3 jakso

Asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklan 3 kohdan ja 26 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan soveltamiseksi suoritettavien arvostusten arvostusperusteet

15 artikla

Yleiset periaatteet

1. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on arvioitava, miten kukin kriisinratkaisutoimi, jonka kriisinratkaisuviranomainen voi hyväksyä, vaikuttaa arvostukseen, jotta voidaan tehdä asetuksen (EU) 2021/23 24 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja perusteltuja päätöksiä.

Kriisinratkaisuviranomainen voi keskustella arvioijan kanssa – mutta tämä ei saa vaikuttaa arvioijan riippumattomuuteen – yksilöidäkseen, mitkä ovat ne kriisinratkaisutoimet, joita mainittu viranomainen harkitsee, mukaan lukien toimet, jotka sisältyvät kriisinratkaisusuunnitelmaan tai mahdolliseen ehdotettuun kriisinratkaisukehykseen, jos se sisältää eri toimia.

2. Kriisinratkaisuviranomaista kuultuaan arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on esitettävä tarvittaessa erillisiä arvostuksia, jotka osoittavat riittävän monien erilaisten kriisinratkaisutoimien vaikutukset.

3. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on varmistettava, että kun sovelletaan kriisinratkaisuvälineitä tai käytetään asetuksen (EU) 2021/23 32 artiklassa tarkoitettuja valtuuksia kirjata alas ja muuntaa omistusinstrumentteja ja velkainstrumentteja tai muita vakuudettomia velkoja, keskusvastapuolen varoihin kohdistuvat mahdolliset tappiot otetaan kokonaisuudessaan huomioon niissä skenaarioissa, jotka ovat oleellisia erilaisissa tarkasteltavana olevissa kriisinratkaisutoimissa.

4. Jos arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen suorittamassa arvostuksessa esitetyt arvot poikkeavat merkittävästi keskusvastapuolen tilinpäätöksissä esittämistä arvoista, arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on käytettävä oman arvostuksensa oletuksia, jotta voidaan perustellusti mukauttaa asetuksen (EU) 2021/23 25 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetun päivitetyn taseen laatimista varten tarvittavia oletuksia ja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita tavalla, joka on linjassa tilinpäätöksiin sovellettavan kehyksen kanssa.

Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on täsmennettävä niiden tappioiden määrä, jotka se on todennut mutta joita ei voida kirjata päivitettyyn taseeseen, kuvailtava tällaisten tappioiden määrittämisen taustalla olevat syyt ja esitettävä tappioiden ilmenemisen todennäköisyys ja aikahorisontti.

5. Jos omistus- ja velkainstrumentteja tai muita vakuudettomia velkoja muunnetaan omaksi pääomaksi, arvostuksessa on esitettävä arvio sellaisten uusien osakkeiden pääoma-arvosta muuntamisen jälkeen, jotka on siirretty tai laskettu liikkeeseen vastikkeena muunnettujen pääomainstrumenttien omistajille tai muille velkojille. Tämä arvio muodostaa asetuksen (EU) 2021/23 33 artiklan 7 kohdan b alakohdan mukaisen muuntokurssin määrittämisen perustan.

16 artikla

Mittaamisperusteen valinta

1. Valitessaan sopivinta mittaamisperustetta tai -perusteita arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon erilaiset kriisinratkaisutoimet, joita on arvioitava 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on määritettävä kassavirrat, joita keskusvastapuoli voi odottaa oikeudenmukaisten, varovaisten ja realististen oletusten perusteella olemassa olevista varoista ja veloista tarkastellun kriisinratkaisutoimen tai -toimien toteuttamisen jälkeen, ja vähennettävä niistä 6 kohdan mukaisesti määritetty diskonttokorko.

3. Kassavirrat on määritettävä soveltuvalla aggregointitasolla.

4. Jos 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa kriisinratkaisutoimissa edellytetään, että keskusvastapuolen, joka on edelleen toimintaansa keskeytyksettä jatkava yhteisö, on säilytettävä varat ja velat, arvioijan on käytettävä sopivana mittaamisperusteena pitoarvoa.

Pitoarvo voi, jos arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen pitää sitä oikeudenmukaisena, varovaisena ja realistisena, ennakoida markkinaolosuhteiden normalisointia.

Pitoarvoa ei saa käyttää mittaamisperusteena, jos varat siirretään omaisuudenhoitoyhtiönä toimivaan keskusvastapuoleen asetuksen (EU) 2021/23 42 artiklan mukaisesti tai jos liiketoiminta myydään saman asetuksen 40 artiklan mukaisesti.

5. Jos 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kriisinratkaisutoimet edellyttävät omaisuuserien myyntiä, odotettujen kassavirtojen on vastattava odotetun luovutusajankohdan mukaan ennakoitavia 17 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja luovutusarvoja.

6. Diskonttokorot on määritettävä ottaen huomioon kassavirtojen ajoitus, riskiprofiili, rahoituskustannukset ja markkinaolosuhteet, jotka ovat tarkoituksenmukaisia mitattaviin varoihin tai velkoihin, tarkasteltavaan luovutusstrategiaan ja keskusvastapuolen kriisinratkaisun jälkeiseen taloudelliseen asemaan nähden.

17 artikla

Odotettujen kassavirtojen arviointiin ja diskonttaukseen liittyvät erityiset tekijät

1. Kassavirtoja arvioitaessa arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on sovellettava asiantuntija-arviotaan määrittäessään mitattavien varojen tai velkojen keskeisiä ominaisuuksia.

Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on sovellettava asiantuntija-arviotaan myös määrittäessään, miten kyseisten varojen tai velkojen jatkaminen, mahdollinen uudistaminen tai jälleenrahoittaminen, lopettaminen tai luovuttaminen 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa kriisinratkaisutoimessa esitetyn mukaisesti vaikuttaa kyseisiin kassavirtoihin.

2. Jos 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kriisinratkaisutoimen mukaan keskusvastapuolen on pidettävä hallussaan varoja tai velkoja tai jatkettava liiketoimintaa, arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen voi ottaa huomioon seuraavat tuleviin kassavirtoihin mahdollisesti vaikuttavat tekijät:

a) sellaiset muutokset oletuksissa tai odotuksissa verrattuna arvostuspäivänä vallinneisiin oletuksiin tai odotuksiin, jotka ovat pitkäaikaisen aikaisemman kehityksen ja sellaisen kohtuulliseksi katsottavan ajanjakson mukaisia, jonka ajan varojen suunnitellaan olevan keskusvastapuolen hallussa tai joka katsotaan tarvittavan keskusvastapuolen elvytystä varten;

b) ylimääräiset tai vaihtoehtoiset arvostusperusteet tai -menetelmät, joita arvioija pitää tarkoituksenmukaisina ja jotka ovat tämän asetuksen mukaisia, myös muuntamisen jälkeisen osakkeiden pääoma-arvon arvioinnin yhteydessä.

3. Niiden varojen ja velkojen ryhmien tai yritysten osalta, jotka on tarkoitus lopettaa, arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon lopettamiskustannukset ja -hyödyt.

4. Jos keskusvastapuoli ei tilanteensa vuoksi voi pitää omaisuuserää hallussaan tai jatkaa liiketoimintaa tai kriisinratkaisuviranomainen katsoo myynnin muutoin tarpeelliseksi kriisinratkaisutavoitteiden saavuttamiseksi, odotetut kassavirrat on arvostettava luovutusarvoihin, joita odotetaan tiettynä luovutusjaksona.

5. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on määritettävä luovutusarvo niiden kassavirtojen, nettomääräisten luovutuskustannusten ja mahdollisesti annettujen takausten nettomääräisen odotusarvon perusteella, joita keskusvastapuoli voi kohtuudella odottaa vallitsevissa markkinaolosuhteissa asianmukaisesta varojen tai velkojen myynnistä tai siirrosta.

Kun otetaan huomioon toimet, joihin kriisinratkaisukehyksen mukaan on ryhdyttävä, arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen voi tarvittaessa määrittää luovutusarvon soveltamalla todettavissa olevaan markkinahintaan alennusta, joka johtuu siitä, että kyseinen myynti tai siirto joudutaan mahdollisesti suorittamaan nopeutetusti.

Määrittäessään omaisuuserien, joilla ei ole likvidejä markkinoita, luovutusarvoa arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon todettavissa olevat hinnat sellaisilla markkinoilla, joilla käydään kauppaa samankaltaisilla omaisuuserillä, tai mallilaskelmat, joissa käytetään todettavissa olevia markkinaparametreja, tarvittaessa ottaen huomioon epälikvidisyydestä johtuva alennus.

6. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon seuraavat tekijät, jotka voivat vaikuttaa luovutusarvoihin ja -jaksoihin:

a) vastaavissa transaktioissa todetut luovutusarvot ja -jaksot, joita on mukautettu asianmukaisesti ottamaan huomioon kyseisten transaktioiden osapuolten liiketoimintamallissa ja taloudellisessa rakenteessa olevat eroavaisuudet;

b) tietyn transaktion edut tai haitat, jotka ovat osapuolille ja markkinaosapuolten alaryhmälle ominaisia;

c) omaisuuserän tai liiketoiminnan erityisominaisuudet, jotka voivat olla merkityksellisiä vain tietylle mahdolliselle ostajalle tai markkinaosapuolten alaryhmälle;

d) odotetun myynnin todennäköinen vaikutus keskusvastapuolen franchisearvoon.

7. Kun arvioidaan yritysten arvoa liiketoiminnan myyntiä tai keskusvastapuolen käyttöä omaisuudenhoitoyhtiönä varten, arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen voi ottaa huomioon franchisearvoa koskevat kohtuulliset odotukset. Franchisearvoa koskevien odotusten on sisällettävä varojen uudistamisesta, avoimen salkun jälleenrahoittamisesta tai liiketoiminnan jatkumisesta tai uudelleenkäynnistämisestä kriisinratkaisutoimien yhteydessä johtuvat odotukset.

8. Jos arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen mielestä omaisuuserän tai liiketoiminnan luovutukselle ei olisi realistisia mahdollisuuksia, arvioijan ei tarvitse määrittää luovutusarvoa, vaan sen on arvioitava niihin liittyvät kassavirrat jatkamisen tai lopettamisen kannalta olennaisten mahdollisuuksien perusteella.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta liiketoiminnan myyntiin.

9. Niiden omaisuuseräryhmien tai liiketoiminnan osien osalta, jotka todennäköisesti likvidoidaan tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä, arvioija tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomainen voi tarkastella luovutusarvoja ja -jaksoja, jotka on todettu vastaavanlaisten omaisuuserien huutokaupoissa vastaavissa olosuhteissa.

Määritettäessä odotettuja kassavirtoja arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on otettava huomioon epälikvidisyys ja luotettavien tietojen puuttuminen luovutusarvojen määrittämistä varten sekä tästä johtuva tarve tukeutua muihin kuin havainnoitaviin tietoihin perustuviin arvostusmenetelmiin.

18 artikla

Menetelmä, jota käytetään, kun lasketaan puskuria lisätappioiden varalta ja sisällytetään se arvostukseen

1. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on sisällytettävä arvostukseen puskuri, jossa otetaan huomioon tosiseikat ja olosuhteet, jotka tukevat lisätappioiden, joiden määrä tai ajoitus on epävarmaa, olemassaoloa.

Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on selitettävä ja perusteltava riittävästi puskurin laskentaa tukevat oletukset.

2. Arvioijan tai, mikäli suoritetaan asetuksen (EU) 2021/23 26 artiklan 1 kohdan mukainen tilapäinen arvostus, kriisinratkaisuviranomaisen on puskurin kokoa määrittäessään tunnistettava tekijät, jotka saattavat vaikuttaa odotettuihin kassavirtoihin todennäköisesti hyväksyttävien kriisinratkaisutoimien seurauksena.

IV LUKU

Kriisinratkaisussa suoritettavan arvostuksen ja sen periaatteen soveltamiseksi, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan, suoritettavan arvostuksen erottaminen toisistaan sekä menetelmä suoritettaessa arvostus sen periaatteen soveltamiseksi, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan

19 artikla

Yleiset säännökset

1. Määritettäessä osakkeenomistajien ja velkojien kohtelua tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä arvostuksen on perustuttava ainoastaan tietoihin tosiseikoista ja olosuhteista, jotka vallitsivat kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtana, joiden olisi kohtuudella pitänyt olla tiedossa ja jotka, jos ne olisivat olleet arvioijan tiedossa, olisivat vaikuttaneet keskusvastapuolen varojen ja velkojen mittaamiseen kyseisenä ajankohtana.

2. Määritettäessä osakkeenomistajien ja velkojien tosiasiallista kohtelua kriisinratkaisussa arvioijan on tukeuduttava käytettävissä oleviin tietoihin niistä tosiseikoista ja olosuhteista, jotka vallitsivat ajankohtana tai ajankohtina, jona tai joina osakkeenomistajat ja velkojat saivat korvauksen, jäljempänä 'tosiasiallisen kohtelun ajankohta tai ajankohdat'.

3. Arvostuksen viitepäivän on oltava kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohta, joka voi poiketa tosiasiallisen kohtelun ajankohdasta.

Jos arvioija katsoo tulojen diskonttauksen vaikutuksen olevan vähäinen, kriisinratkaisutoimen toteutuspäivän diskonttaamattomat tulot voivat olla suoraan verrattavissa niiden hypoteettisten tulojen diskontattuun määrään, jotka osakkeenomistajat ja velkojat olisivat saaneet, jos keskusvastapuoli olisi asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtana.

20 artikla

Varojen ja vaateiden luettelot

1. Arvioijan on laadittava luettelo kaikista keskusvastapuolen omistamista yksilöitävissä olevista ja ehdollisista varoista.

Kyseisen luettelon on sisällettävä varat, joihin voidaan osoittaa tai kohtuudella olettaa liittyvän rahavirtoja.

2. Keskusvastapuolen on asetettava arvioijan saataville luettelo kaikista keskusvastapuoleen kohdistuvista vaateista ja ehdollisista vaateista.

Kyseisessä luettelossa kaikki vaateet ja ehdolliset vaateet on luokiteltava sen mukaan, mikä niiden ensisijaisuusjärjestys tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä on. Arvioijan on voitava tehdä järjestelyjä asiantuntijan neuvojen ja asiantuntemuksen hankkimiseksi siltä osin kuin on kyse vaateiden ensisijaisuusjärjestyksen johdonmukaisuudesta sovellettavaan maksukyvyttömyyslainsäädäntöön nähden.

3. Arvioijan on yksilöitävä erikseen kiinnitetyt varat ja vaateet, joiden vakuutena kyseiset varat ovat.

21 artikla

Arvostuksen vaiheet

Määritellessään, esiintyykö asetuksen (EU) 2021/23 61 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua erilaista kohtelua, arvioijan on arvioitava seuraavia seikkoja:

a) miten kriisinratkaisutoimien kohteena olevia osakkeenomistajia ja velkojia olisi kohdeltu, jos keskusvastapuoli olisi kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtana asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn sen jälkeen, kun sovellettavia sopimusvelvoitteita ja keskusvastapuolen toimintasääntöihin sisältyviä muita järjestelyjä olisi sovellettu kaikilta osin, kun ei oteta huomioon mahdollista muuta ylimääräistä julkista rahoitustukea;

b) uudelleenjärjestettyjen vaateiden arvo kriisinratkaisuvaltuuksien ja -välineiden soveltamisen jälkeen tai muiden sellaisten tulojen arvo, joita osakkeenomistajat ja velkojat ovat saaneet tosiasiallisen kohtelun ajankohtana tai ajankohtina ja jotka on diskontattu kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtaan, jos tämä on katsottu tarpeelliseksi tasapuolisen vertailun mahdollistamiseksi a alakohdassa tarkoitetun kohtelun kanssa;

c) ylittääkö a alakohdassa tarkoitettu kohtelu b alakohdassa tarkoitetun kohtelun kunkin velkojan osalta velkojien 20 artiklan mukaisesti määritetyn tavanomaisen maksukyvyttömyysmenettelyn ensisijaisuusjärjestyksen nojalla.

22 artikla

Osakkeenomistajien ja velkojien kohtelun määrittäminen tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä

1. Edellä olevan 21 artiklan a alakohdan mukaisen arvostuksen suorittamista koskevan menetelmän on muodostuttava odotettavissa olevien kassavirtojen diskontatun määrän määrittämisestä tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä.

2. Odotettavissa olevat kassavirrat on diskontattava korolla tai koroilla, joka vastaa tai jotka vastaavat tapauksen mukaan odotettavissa olevien kassavirtojen ajoitusta, kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohdan olosuhteita, riskittömiä korkoja, samantyyppisten yhteisöjen liikkeeseen laskemien samantyyppisten rahoitusvälineiden riskipreemioita, markkinaolosuhteita tai potentiaalisten ostajien käyttämiä diskonttokorkoja ja muita arvostettavan osatekijän tai arvostettavien osatekijöiden olennaisia ominaispiirteitä.

3. Edellä 2 kohdassa esitettyä diskonttokoron laskentamenetelmää ei saa käyttää, jos sovellettavissa maksukyvyttömyyslainsäädännössä tai -käytännöissä määritetään erityiset korot, joilla on merkitystä arvostuksen kannalta.

4. Määritettäessä odotettavissa olevien kassavirtojen diskontattua määrää tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä arvioijan on otettava huomioon seuraavaa:

a) sovellettavat keskusvastapuolen toimintasäännöt, sopimusjärjestelyt ja asianomaisella lainkäyttöalueella sovellettavat maksukyvyttömyyslainsäädäntö ja -käytännöt, jotka voivat vaikuttaa arvostukseen;

b) kohtuudella ennakoitavissa olevat hallinto-, transaktio-, ylläpito-, realisointi- ja muut kustannukset, joita hallinnonhoitajalle tai selvittäjälle olisi aiheutunut, sekä rahoituskustannukset;

c) viimeaikaisiin samanlaisten yhteisöjen maksukyvyttömyystapauksiin liittyvät tiedot, jos ne ovat saatavilla ja olennaisia;

d) arvio määritysosapuolille aiheutuvista 23 artiklan mukaisesti lasketuista välittömistä jälleenhankintakustannuksista.

5. Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien varojen osalta arvioijan on käytettävä havainnoitua hintaa paitsi silloin, kun erityisolosuhteet heikentävät keskusvastapuolen varojen markkinoitavuutta.

Sellaisten varojen osalta, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena toimivilla markkinoilla, arvioijan on odotettavissa olevien kassavirtojen määrää ja ajoitusta määrittäessään tarkasteltava seuraavia tekijöitä:

a) sellaisilla toimivilla markkinoilla havainnoidut hinnat, joilla käydään kauppaa samanlaisilla varoilla;

b) sellaisessa tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä tai sellaisissa muunlaisissa ongelmallisissa liiketoimissa havainnoidut hinnat, joihin liittyy samanluonteisia varoja ja ehtoja;

c) sellaisissa liiketoimissa havainnoidut hinnat, joihin liittyy liiketoiminnan myynti tai siirto omaisuudenhoitoyhtiönä toimivalle keskusvastapuolelle samanlaisten yhteisöjen kriisinratkaisun yhteydessä;

d) todennäköisyys, että varat synnyttävät nettosisäänvirtauksia tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä;

e) odotettavissa olevat markkinaolosuhteet tietyn realisointikauden aikana, mukaan lukien markkinoiden syvyys ja niiden kyky vaihtaa asianomainen varojen volyymi kyseisen kauden kuluessa; ja

f) se, että tietyn realisointikauden pituuden on vastattava sovellettavan maksukyvyttömyyslainsäädännön vaatimuksia.

6. Arvioijan on tutkittava, olisiko keskusvastapuolen rahoitustilanne vaikuttanut odotettavissa oleviin rahavirtoihin, mukaan lukien rajoitukset hallinnonhoitajan keinoissa neuvotella ehdoista ostajaehdokkaiden kanssa.

7. Mahdollisuuksien mukaan kassavirtojen on asiaan liittyvän maksukyvyttömyyskehyksen sovellettavien säännösten mukaisesti oltava velkojien sopimuksellisten, lakisääteisten ja muiden oikeudellisten oikeuksien tai tavanomaisten maksukyvyttömyyskäytäntöjen mukaisia.

8. Arvostuksen hypoteettiset tulot jaetaan osakkeenomistajien ja velkojien kesken sen mukaan, mikä niiden 20 artiklassa määritelty ensisijaisuusjärjestys sovellettavan maksukyvyttömyyslainsäädännön nojalla on.

23 artikla

Määritysosapuolille tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä aiheutuneet välittömät jälleenhankintakustannukset

1. Laskettaessa 22 artiklan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja kustannuksia arvioijan on otettava huomioon taloudellisesti järkevä arvio välittömistä jälleenhankintakustannuksista, joita määritysosapuolille aiheutuu vertailukelpoisten nettopositioidensa uudelleenavaamisesta markkinoilla asianmukaisen ajanjakson kuluessa asetuksen (EU) 2021/23 61 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti.

2. Arvioijan on otettava huomioon seuraavat määritysosapuolille aiheutuvat kustannukset:

a) määritysosapuolten hypoteettiset luottovastuut keskusvastapuolelle niiden vertailukelpoisten nettopositioiden uudelleenavaamisen ajankohtana, jos kyseiset positiot ovat olleet avoimina keskusvastapuolessa kyseiseen ajankohtaan asti;

b) määritysosapuolille vertailukelpoisten nettopositioiden uudelleenavaamisesta aiheutuvat likviditeetti- ja keskittymäkustannukset;

c) kaikki olennaiset välttämättömät toimintakustannukset, joita määritysosapuolille aiheutuu määritysosapuolten ja minkä tahansa vastapuolen tai keskusvastapuolen välisistä uusista yhteyksistä tai liiketoimista, mukaan lukien jäsenyysmaksut, kaupankäyntimaksut, määritysmaksut, maksuista perittävät maksut, toimitusmaksut ja säilytyspalkkiot;

d) mahdolliset muut olennaiset rahoituskustannukset, jotka johtuvat sovellettavien vakuusvaatimusten ja maksukyvyttömyysrahastoon suoritettavien maksujen erosta ja jotka liittyvät missä tahansa vastapuolessa tai keskusvastapuolessa olevien nettopositioiden uudelleenavaamiseen.

24 artikla

Osakkeenomistajien ja velkojien tosiasiallisen kohtelun määrittäminen kriisinratkaisussa

1. Arvioijan on yksilöitävä kaikki pääomainstrumenttien alaskirjauksen tai muuntamisen ja kriisinratkaisutoimien toteuttamisen jälkeen maksamatta olevat vaateet sekä osoitettava ne niille oikeus- ja luonnollisille henkilöille, jotka olivat keskusvastapuolen osakkeenomistajia ja velkojia kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtana.

Arvioijan on määritettävä niiden oikeus- ja luonnollisten henkilöiden, jotka olivat keskusvastapuolen osakkeenomistajia ja velkojia kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtana, tosiasiallinen kohtelu 2–4 kohdan mukaisesti, lukuun ottamatta tapauksia, joissa kyseiset henkilöt saavat kriisinratkaisun tuloksena käteiskorvauksen.

2. Jos oikeus- ja luonnolliset henkilöt, jotka olivat keskusvastapuolen osakkeenomistajia ja velkojia kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtana, saivat kriisinratkaisun seurauksena oman pääoman ehtoisen korvauksen, arvioijan on määritettävä niiden tosiasiallinen kohtelu tekemällä arvio muunnettujen pääomainstrumenttien, velkainstrumenttien tai muiden vakuudettomien velkojen haltijoille vastikkeena siirrettyjen tai liikkeeseen laskettujen osakkeiden kokonaisarvosta. Arvio voi perustua arvioituun markkinahintaan, joka on saatu yleisesti hyväksytyillä arvostusmenetelmillä.

3. Jos oikeus- ja luonnolliset henkilöt, jotka olivat keskusvastapuolen osakkeenomistajia ja velkojia kriisinratkaisupäätöksen tekemisen ajankohtana, saivat kriisinratkaisun seurauksena vieraan pääoman ehtoisen korvauksen, arvioijan on määritettävä tosiasiallinen kohtelu ottamalla huomioon sopimukseen perustuvien rahavirtojen muutokset, jotka johtuvat alaskirjauksesta tai muuntamisesta tai muista kriisinratkaisutoimista taikka tämän asetuksen 22 artiklan 2 kohdassa säädetyn menetelmän mukaisesti lasketusta asianomaisesta diskonttokorosta.

4. Maksamatta olevien vaateiden osalta arvioija voi ottaa 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tekijöiden lisäksi huomioon kriisinratkaisun kohteena olevan keskusvastapuolen tai muiden samanlaisten yhteisöjen liikkeeseen laskemien samojen tai samanlaisten välineiden toimivilla markkinoilla havainnoidut hinnat, jos nämä ovat saatavilla.

5. Arvioijan on myös otettava huomioon määritysosapuolille aiheutuneet ja 23 artiklan 2 kohdassa luetellut välittömät jälleenhankintakustannukset verratessaan kriisinratkaisun kohteena olevien osakkeenomistajien ja velkojien tosiasiallista kohtelua sen periaatteen soveltamiseksi, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan, suoritettuun arvostukseen.

25 artikla

Arvostusraportti

Arvioija laatii kriisinratkaisuviranomaiselle arvostusraportin, jonka on sisällettävä ainakin seuraavat tiedot:

a) yhteenveto suoritetusta arvostuksesta, mukaan lukien arvostuksen vaihteluvälit ja arvostuksen epävarmuuden lähteet;

b) selostus keskeisistä menetelmistä ja tehdyistä oletuksista sekä siitä, miten herkkä arvostus on näille valinnoille;

c) tarvittaessa selvitys siitä, miksi arvostus poikkeaa muista asiaan liittyvistä arvostuksista, mukaan lukien asetuksen (EU) 2021/23 mukaisesti suoritettu arvostus tai muut vakavaraisuutta koskevat tai kirjanpidolliset arvostukset.

26 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 2023.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN